

پیام اول

کشاورزی از دیرباز یکی از مهمترین و عمده ترین شیوه های کسب درآمد و امرار معاش بوده است که توسعه و تداوم آن تغییر و تحولات زیادی را در سایر

بخش ها نیز سبب گردیده است.

بطوریکه به جرأت می توان گفت پایه و اساس پیشرفتهای صنعتی در بسیاری از کشورها بخش کشاورزی قلمداد می گردد.

لذا جهت گیری سیاستها در کشورهای توسعه یافته حمایت مستقیم از کشاورزان برای تولید مواد غذایی است و برای این منظور از شیوه های مختلف حمایتی مثل پرداختهای جبرانی، بیمه و... استفاده می کنند و ضمن توجه به درآمد کشاورزان مسائلی مثل امنیت غذایی را با شدت مورد توجه قرار می دهند و به رغم حاکمیت نظام سرمایه داری وقوانین بازار، سیاستهای متعددی برای تنظیم بازار محصولات کشاورزی ایجاد نموده و با اعمال حمایتهای مالی و غیر مالی به امنیت غذایی کمک می کنند. ضرورت توجه به بخش کشاورزی جهت تسریع در روند توسعه و دستیابی به امنیت غذایی به عنوان پیش نیاز استقلال اقتصادی، سیاسی سبب شد کارگروه توسعه بخش کشاورزی با عضویت وزیران جهاد کشاورزی- تعاون، کار و رفاه اجتماعی- صنعت، معدن و تجارت- نیرو- کشور- نفت- امور اقتصادی و دارایی- راه و شهرسازی- معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور- رئیس کل بانک مرکزی و دبیر هیئت دولت در نیمه دوم سال ۱۳۹۰ تشکیل گردد.

انتظار می رود در سالی که مزین است به سال «تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی» با بهره گیری از تمام ظرفیت این کارگروه و همکاری با اعضاء متناظر استانی که مصوبات آن حکم مصوبات هیئت وزیران را دارد گامی بلند در جهت توسعه بخش کشاورزی استان برداشته شود.

سید جمال سجادی پور
رئیس سازمان

کاتوس؛ علف هزر خطرناک شایع در باغات استان یزد

کنترل ریزش جوانه گل در درختان پسته

از ریشه ها می گردد. در دوره مغز رفتن میوه پسته، گیاه نیاز شدیدی به عناصر غذایی دارد و بر عکس در همین دوره بخش عمده ای از ریشه های فعال که مسئول جذب عناصر غذایی هستند به دلیل عدم دریافت مواد غذایی، از جوانه ها و برگ ها به عنوان یک منبع غذایی استفاده می کنند. از دست رفتن مواد غذایی توسط جوانه ها و رقابت شدید جوانه های گل و میوه های در حال نمو موجب ریزش درصد زیادی از جوانه های گل می گردد.

در این شرایط برای جلوگیری از ریزش جوانه های گل محلول پاشی و تقویت درخت در مرحله درشت شدن میوه (مرحله نخودی) و رشد مغز با تأمین عنصر ازت موجب ممانعت از ریزش جوانه ها شده و از شدت سال آوری درختان پسته می کاهد.

با استفاده از محلول پاشی درختان پسته در زمان مناسب ضمن تأمین اسید آمینه، مواد آلی، ویتامین و کربوهیدرات ها نیز در این مرحله در اختیار گیاه قرار می گیرد. در مراحل رشد میوه و مغز، ریشه توانایی جذب عناصر غذایی را ندارد لذا می توان با محلول پاشی کوداوری از ریزش میوه و اختلال در پر کردن میوه جلوگیری نمود بویژه در مرحله به مغز رفتن که حداکثر نیاز به مواد فتوسنتزی (قند، کربوهیدرات و...) مشاهده می شود.

برای مدیریت مناسب تولید در باغات پسته توصیه می شود قبل از فصل رشد با انجام آزمایش نمونه آب و خاک، ضمن آگاهی از وضعیت عناصر موجود در خاک، نسبت به تأمین نیاز کودی و رفع کمبودهای احتمالی باغ خود اقدام کرده و پس از آن در طول فصل رشد با انجام آزمایش تجزیه برگ و میوه نسبت به محلول پاشی و تقویت درختان پسته خود اقدام نمائید.

مدیریت صحیح باغ خصوصاً تنظیم دور آبیاری مناسب به همراه محلول پاشی با کود اوره در زمان مناسب می تواند به عنوان یک راهکار عملی جهت جلوگیری از ریزش جوانه های گل درختان پسته و سال آوری مؤثر باشد.

منابع

کشت و تولید پسته - ۱۳۷۸ - ترجمه محمود درویشیان - نشر آیندگان
پسته کاری کاربردی ۱۳۸۹ - عبد الحمید شرافتی - انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی
تأثیر محلول پاشی برگی اوره، به منظور کاهش ریزش جوانه گل پسته - مهدی علیزاده و مجید راحمی - مجله علوم کشاورزی ایران - جلد ۳۴ - سال ۱۳۸۲
نشریه فنی پسته شماره ۱ - مدیریت تغذیه درختان پسته با محصولات کدا اسپانیا شرکت کشاورزی حاصل نوین - مریم جیحونی

رقابت برای کربوهیدرات بین میوه های در حال نمو و جوانه های گل تشکیل شده یکی از عوامل ریزش جوانه های گل می باشد.

در مرحله مغز رفتن میوه پسته اکثر مواد فتو سنتزی (قندها و کربوهیدرات ها) وارد خوشه می شوند. به دلیل تخلیه عناصری مانند ازت و پتاسیم از برگ ها و جوانه های مجاور خوشه ها، این عناصر وارد خوشه ها می شوند و در اختیار ریشه گیاه قرار نمی گیرند. عدم تأمین مواد غذایی برای ریشه موجب توقف رشد و غیر فعال شدن بخش عمده ای

پسته یکی از محصولات مهم باغی کشور است که از نظر صادرات و ارزآوری دارای اهمیت می باشد. استان های کرمان، یزد و خراسان رضوی دارای بیشترین سطح زیرکشت پسته می باشند.

سال آوری از عمده ترین مشکلات تولید کنندگان پسته ایران می باشد.

عدم تولید محصول یکنواخت و مساوی در سالهای متوالی را سال آوری می گویند. در درختان پسته وجود محصول زیاد در یک سال باعث ریزش جوانه های گل می شود که منجر به کاهش یا عدم تولید محصول در سال آینده می گردد و بدین ترتیب سال آوری پدید می آید. این خسارت در خرداد ماه شروع شده و در طول دوره رشد سریع دانه، شدت آن افزایش می یابد، برای آن دلایل متعددی از جمله: عوامل محیطی، تولید محصول بیش از حد، عوامل ژنتیکی، سن درخت، مدیریت باغ و پایه های مختلف را می توان نام برد.

رقابت برای کربوهیدرات بین میوه های در حال نمو و جوانه های گل تشکیل شده یکی از عوامل ریزش جوانه های گل می باشد.

میوه های در حال نمو یک مخزن قوی برای مواد فتوسنتزی هستند. جوانه های گل به طور ضعیفی با میوه های در حال نمو برای دریافت مواد فتوسنتزی رقابت می کنند.

رقابت برای نیتروژن یک عامل با اهمیت دیگر می باشد. رشد بذر پسته با افزایش سریعی در میزان نیتروژن همراه است و علت این که در هنگام رشد بذر میزان نیتروژن در فرابر (پوسته) کاهش می یابد توانایی بذر در جابجایی ترکیبات نیتروژن دار از سایر قسمت های گیاه از جمله فرابر است از طرف دیگر در طول دوره رویش تا

ریزش جوانه ها، کاهش مقدار نیتروژن در جوانه های گل دیده شده که این کاهش قبل از ریزش مشاهده نگردیده است بنابراین کاهش نیتروژن عامل اولیه ریزش نیست و احتمالاً کاهش این ماده در جوانه ها، محرک فرآیند ریزش است. در زمان ریزش حداکثر جوانه غلظت سایتوکنین های جوانه گل که مهمترین آنها ایزوپنتیل آدنین و زانتین ریبوزاید است کاهش می یابد. علاوه بر این کاهش محسوسی نیز در محتوای نیتروژن جوانه گل در هنگام ریزش مشاهده شده است. همبستگی شدیدی بین نیتروژن موجود در شاخه و میزان جوانه های گل باقیمانده وجود دارد.

جدول راهنمای حد بهینه عناصر غذایی مورد نیاز درختان پسته

حد بهینه عنصر	حد بهینه عنصر در خاک	حد بهینه عنصر در برگ
ازت	۰/۱-۰/۲ ppm	۲-۲/۵ %
فسفر	۱۵-۲۰ ppm	۰/۰۹-۰/۱۴ %
پتاسیم	۲۵۰-۳۰۰ ppm	۱-۲ %
منیزیم	-	۰/۶ %
کلسیم	-	۱/۳ %
آهن	۷-۱۰ ppm	۸۰-۱۰۰ ppm
روی	۲ ppm	۷-۱۵ ppm
بُر	۰/۸-۱ ppm	۲۵۰ ppm
مس	۰/۵-۱ ppm	۴ ppm

طلاهائی که می سوزند!

محمد حسین ملانوری

یکی از مهمترین و بیشترین حجم ضایعات طبیعی باغات و فضاهای سبز درختی، ضایعات چوبی می باشد. بسته به نوع و سن درختان سبز و نیز نوع عملیات هرسی که انجام می شود سالیانه ۱۵-۲ تن در هکتار ضایعات از باغات و فضاهای سبز خارج می شود.

با توجه به سطح زیر کشت ۶۷,۰۰۰ هکتاری باغات و فضاهای سبز موجود استان برآورد می شود سالیانه حدود ۲۲۰-۱۸۰ هزار تن ضایعات چوبی داشته باشیم. در حال حاضر بیش از دو سوم این ضایعات بلامصرف بوده و بلافاصله بعد از هرس و یا پس از مدتی به آتش کشیده می شوند.

مصارف متداول ضایعات چوبی:

۱- به عنوان قیم درختان کوچک ستونهای چوبی مورد نیاز در باغات و پرچین باغات بدون حصار و نیز حائل بین مزارع که مجموعاً کمتر از ۱۰٪ ضایعات را شامل می شود.

۲- به عنوان سوخت قابل دسترس برای نور و گرمای مورد نیاز در شبهای زمستانی در مواقع آبیاری و سایر عملیات در مواقع سرد سال که کمتر از ۲۰٪ ضایعات به این صورت مصرف می شوند.

۳- به عنوان سوخت منبع گرمای منازل روستائی و پخت نان و شومینه های هیزم سوز که کمتر از ۸٪ ضایعات به این صورت دفع می شوند.

۴- ماده اولیه تولید ذغال و کارخانجات نئوپان سازی که حدود ۱۰٪ ضایعات را شامل می شود و بخش بسیار کمی نیز با استفاده از

۲- بعنوان مالچ طبیعی در سطح باغات که ضمن حفظ رطوبت خاک و جلوگیری از رشد و نمو علفهای هرز، به تدریج جذب خاک شده و موجب افزایش مواد آلی خاک می شود.

۳- بعنوان یک ماده آلی ارزان قیمت به منظور چالکود یا کانال کود بصورت خالص و یا همراه با کودهای حیوانی که در این صورت به نسبت ۱ به ۵ و یا ۲۰۰ کیلوگرم به ازای هر یک تن کود حیوانی مخلوط و بکار می رود.

دستگاههای رندش موجود در شهرستانها خرد شده و همراه با کود حیوانی در باغات مورد استفاده قرار می گیرد.

در صورتیکه ضایعات چوبی با استفاده از دستگاههای رندش ثابت یا متحرک خرد شوند می تواند کاربردهای مختلفی داشته باشد.

مهمترین کاربردهای چپس چوب:

۱- بعنوان ماده اولیه مورد استفاده در کارخانجات نئوپان سازی

توصیه های فصل تابستان

کارشناسان انتخاب نمائید.

* حتی المقدور از دستگاه کشت مستقیم بذر ذرت استفاده نمائید.

* مقدار کودهای شیمیائی مورد نیاز مزارع ذرت را بر اساس توصیه های کودی بر مبنای آزمون خاک مشخص نمائید.

* از کودهای سرک به موقع استفاده نمائید. محلولپاشی مزارع ذرت می تواند در افزایش عملکرد و کیفیت ذرت تولیدی مؤثر باشد.

دانه های روغنی: (آفتابگردان، کنجد):

* بذر مورد نیاز خود را با مشورت کارشناسان خبره انتخاب نمائید.

* قبل و بعد از کاشت با توجه به سابقه مزارع موضوع علفهای هرز را جدی بگیرید و در صورت نیاز مبارزه و کنترل نمائید.

* مصرف به موقع کودهای سرک را جدی بگیرید و محلولپاشی مزارع با کودهای ریز مغذی و زیستی را در برنامه کاری خود قرار دهید.

گندم و جو:

* پس از رسیدن محصول بلافاصله نسبت به برداشت آن اقدام گردد تا از ریزش جلوگیری شود.

* بذر مورد نیاز خود را از قطعات یکدست که آلودگی کمتری دارد انتخاب نمائید.

* از ورود کمباین و سایر دستگاههای برداشت که ریزش زیاد دارند به مزارع خودداری گردد.

* قبل از ورود دستگاههای برداشت حتماً آنها را تنظیم نمائید.

* در راستای کشاورزی حفاظتی بلافاصله مزارع گندم و جو را پس از برداشت با خاک ورز حفاظتی و یا ادوات کم خاک ورزی شخم نمائید.

* تا آنجا که مقدور است بقایای گیاهی را بعنوان کود آلی با خاک مخلوط نمائید.

ذرت:

* کشت ذرت در زمان مناسب انجام شود تا از سرمای زودرس پاییزه در امان باشد.

* نوع بذر و مقدار نیاز بذری مزارع خود را با نظر

برداشت پسته

برداشت پسته در استان یزد معمولاً از اوایل شهریور ماه شروع شده و تا حدود ۲ ماه بعد یعنی اوایل آبان ماه ادامه دارد. بهترین زمان برداشت پسته وقتی است که پوسته سبز پسته تغییر رنگ داده، (زرد یا قرمز) و نرم می‌شود باید توجه داشته باشیم که پوسته رویی به هیچ وجه شکاف بر ندارد. در صورت شکافته شدن پوسته رویی راه نفوذ قارچهای آسپرژیلوس باز شده و نهایتاً میوه به زهرابه آفلاتوکسین آلوده می‌شود.

در موقع برداشت پسته به چه نکاتی بایستی توجه داشته باشیم. رعایت نکات بهداشتی در زمان برداشت و عمل آوری بشرح زیر خلاصه می‌شود:

الف - مسائلی که بایستی در باغات پسته هنگام برداشت رعایت شود:

- استفاده از پرده‌های برزنتی دو رویه جهت برداشت به نحوی که همیشه یک رویه پرده که روی زمین قرار می‌گیرد مشخص باشد.
- بهتر است در زمان برداشت به هیچ وجه از کارگران افغانی استفاده نشود.
- از تلنبار کردن پسته‌های برداشت شده در مزرعه خودداری کنیم.
- جهت حمل و نقل پسته‌ها از سبدهای پلاستیکی استفاده کنیم.
- برداشت پسته از درخت بایستی بصورت خوشه ای انجام گیرد بدین معنی که کارگران پایه خوشه‌ها را از شاخه جدا کرده و در پرده ای که زیر درخت پهن کرده اند قرار دهند بدیهي است برداشت دانه‌ها و یا تکانیدن شاخه که موجب باقی ماندن بقایای خوشه روی درخت می‌شود موجبات باقی ماندن آفات احتمالی خوشه‌ها و میوه روی درخت و در نتیجه تکثیر و انتشار آنها می‌گردد.

توصیه مهم:

پس از برداشت میوه‌ها را در سبدهای پلاستیکی مخصوص قرار داده و با فاصله زمانی کم به کارگاههای بهداشتی عمل آوری منتقل می‌کنیم. توصیه می‌شود به هیچ وجه محصول برداشت شده را در کارگاههای سنتی فرآوری نکنیم زیرا نبودن امکانات بهداشتی در کارگاه سنتی موجبات آلودگی محصول را به زهرابه آفلاتوکسین فراهم خواهد نمود.

در ترمینال بهداشتی ابتدا پسته‌ها پوست گیری شده، آنگاه پس از عبور از دوش آب سرد یک بار مصرف، تحت تأثیر مشعل‌های تعبیه شده در دستگاه رطوبت محصول در حد ۱۵٪ قرار می‌گیرد. سپس به خشک کن منتقل شده و پسته آماده درجه بندی و بسته بندی در اختیار باغدار قرار می‌گیرد توضیح اینکه بررسیهای بعمل آمده و نمونه گیری‌های انجام شده در سالهای اخیر نشان داده است که در صورتیکه مراتب برداشت اصولی و بهداشتی انجام شده و در ترمینالهای بهداشتی ضبط پسته عمل آوری شود میزان آفلاتوکسین به حداقل رسیده و در موارد زیادی صفر می‌باشد.

«گیاه کنجد و زراعت آن»

مزرگان میرزا باقری

کنجد گیاهی است یکساله که گرمادوست بوده و محصول خاص مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری است. این گیاه به روزهای گرم و نور فراوان احتیاج دارد. کنجد گیاهی بوته ای بوده که دارای سیستم ریشه‌ای کامل و مقاومت نسبی به خشکی می‌باشد.

این گیاه در خاکهایی با بافت متوسط و شرایط زهکشی و تهویه مناسب به خوبی رشد می‌کند.

در تعیین تاریخ کاشت کنجد رعایت ۳ نکته اساسی ضروری می‌باشد:

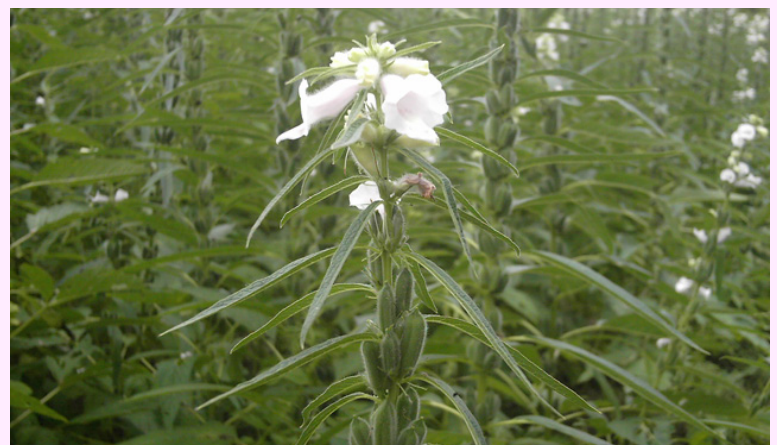
- درجه حرارت مناسب برای جوانه زنی بذر
- پایداری دمای هوا و عدم کاهش درجه حرارت در زمان رشد رویشی بوته‌ها

● مصادف نشدن زمان گلدهی بوته‌ها با گرمای بیش از حد. با توجه به شرایط آب و هوایی مناسب‌ترین زمان کاشت کنجد در استان اواخر خردادماه تا نیمه اول تیرماه می‌باشد. عملیات آماده سازی زمین برای کشت کنجد باید به گونه ای باشد که تسطیح زمین به خوبی انجام گیرد تا آب در هیچ قسمتی از زمین روی بستر بذر جمع نشود و خطر سله بستن در مرحله جوانه زنی و رشد رویشی گیاه بوجود آید.

عمق کاشت بذر با توجه به نوع خاک و میزان رطوبت بین ۲ تا ۴ سانتیمتر متغیر می‌باشد.

میزان بذر مصرفی جهت کشت در مساحت یک هکتار به میزان ۸-۶ کیلوگرم توصیه می‌شود.

گیاه کنجد برای رشد مطلوب نیاز به ازت، فسفر و پتاسیم دارد و میزان مصرف کود بر اساس نتایج آزمون خاک در مزرعه توصیه می‌گردد. این نبات در مراحل اولیه رشد در مقابل علفهای هرز حساس می‌باشد بنابراین کنترل علفهای هرز در مزارع کنجد باید به موقع انجام شود.

با نزدیک شدن به زمان برداشت، برگهای پایینی بوته‌ها شروع به زرد شدن نموده و رسیدگی کپسولها نمایان است. برداشت به موقع بوته‌ها می‌تواند مانع ریزش محصول و افزایش عملکرد نهائی گردد بنابراین قبل از رسیدن کپسول‌های قسمتهای بالایی بوته‌ها، برداشت انجام می‌شود و بوته‌های کنجد را به صورت عمودی یک تا دو هفته در معرض جریان هوا قرار می‌دهند تا ضمن خشک شدن همه کپسولها باز شوند و دانه‌های کنجد با تکان دادن بوته‌ها به راحتی جمع آوری گردند. دانه کنجد حاوی پروتئین و ویتامین‌های D, E, B می‌باشد و روغن کنجد با نام ملکه روغن‌ها معروف می‌باشد.

نکاتی کاربردی در مدیریت تغذیه گاو شیری

گاو پر شیر گاوی است که در مقابل ۱۰۰ کیلوگرم وزن ۶-۴ کیلوگرم شیر تولید کند. گاو چه مقدار خوراک می تواند بخورد؟

*** **

در مقابل تولید هر کیلوگرم شیر بیشتر در اوج ۲۰۰ تا ۲۲۵ کیلوگرم شیر در کل دوره شیردهی تولید خواهد شد؛ در هنگام اوج اگر شیر گاو به اوج نرسید پروتئین جیره را کنترل کنید اگر دوام شیردهی طبق استاندارد نیست انرژی جیره را کنترل کنید. (استاندارد دوام بعد از اوج برای تلیسه ۲ درصد و برای گاو ۳ درصد کاهش شیر نسبت به روز قبل در نظر بگیرید)

۱۳. نسبت پروتئین به چربی در شیر برای نژاد هلشتاین ۰/۸۸ می باشد؛ اگر بالاتر از این نسبت باشد چربی شیر اشکال دارد و اگر پایین تر باشد چربی جیره زیاد است یا پروتئین غیر قابل تجزیه در شکمبه پایین است.

۱۴. مصرف علوفه روزانه گاوها معادل ۲ درصد وزن بدن آن ها باشد.

۱۵. گاوی که تمام خوراکش علوفه است PH شکمبه اش ۶ تا ۶/۵ است که ۷۰ درصد اسیداستیک، ۲۰ درصد اسیدپروپیونیک و ۸ درصد اسیدبوتیریک تولید می شود. اگر PH به ۵ برسد حرکات شکمبه از کار می افتد و اگر ۴ تا ۴/۵ باشد علائم بیماری تشدید می شود.

۱۶. درصد پروتئین جیره ۱۸ تا ۱۹ درصد است که ۶۰ تا ۶۵ درصد آن پروتئین قابل تجزیه و ۳۵ تا ۴۰ درصد آن پروتئین غیر قابل تجزیه می باشد. هنگامی که مقدار شیر تولیدی بیش از ۵ درصد وزن بدن باشد می تواند نشانه عدم تعادل پروتئین قابل تجزیه باشد.

۱۷. اگر گاو کمتر از ۱۸ کیلوگرم شیر بدهد برای هر ۴ کیلوگرم شیر ۱ کیلوگرم کنسانتره بدهید.

۱۸. اگر گاو بین ۱۸ تا ۳۲ کیلوگرم شیر بدهد برای هر ۳ کیلوگرم شیر ۱ کیلوگرم کنسانتره بدهید.

۱۹. اگر گاو بیش از ۳۲ کیلوگرم شیر بدهد برای هر ۲/۵ کیلوگرم شیر ۱ کیلوگرم کنسانتره بدهید.

۱. ۱۰ تا ۱۲ هفته بعد از زایش اشتهای گاو برای حداکثر ماده خشک مصرفی بیشتر می شود.

۲. در هنگام اوج شیردهی باید مقدار ماده خشک مصرفی ۴ درصد

وزن بدن باشد.

۳. مقدار غذای یک گاو شیری در یکسال ۳-۴ برابر یک گاو پرواری است.

۴. برای هر ۲ کیلوگرم شیرتولیدی گاو باید یک کیلوگرم ماده خشک بخورد تا به اختلالات متابولیکی مبتلا نشود.

۵. بهترین درصد ماده خشک مواد خوراکی بین ۳۵ تا ۵۰ درصد می باشد. کمتر یا بیشتر شدن ماده خشک اشتها را کاهش می دهد. مثلاً در مقابل هر یک درصد افزایش رطوبت در کل جیره ۰/۰۲ درصد وزن بدن گاو کاهش پیدا می کند.

۶. وقتی که درجه حرارت بیشتر از ۲۷ درجه سانتیگراد باشد و رطوبت نسبی بیشتر از ۸۰ درصد باشد در مقابل افزایش هر دو درجه دما، ۳ درصد خوراک مصرفی کاهش می یابد.

۷. گاو در مقابل خوردن ۴ لیتر آب، یک لیتر شیر تولید می کند.

۸. در هوای خیلی گرم ۶۰ درصد خوراک گاو را شب به آن بدهید.

۹. pH مواد سیلو شده مانند ذرت کمتر از ۴/۲ و بقولات کمتر از ۵ باشد.

۱۰. خوراک های کپک زده از نظر مقدار مایکوتوکسین آزمایش شود به طوری که تعداد کلونی قارچ های مضر بیشتر از ۱۰۰۰۰ در کیلوگرم خوراک نباشد.

۱۱. برای اینکه گاو راحت و کافی خوراک بخورد ۶۰-۷۵ سانتیمتر فضا در نظر بگیرید.

۱۲. میزان اوج شیردهی را مهم تلقی کنید زیرا

مسئول امور دام شهرستان اردکان
محمدرضا انتظاری

مريضه آنتیک

ایمنی کار با سموم و آفت کشها در کشاورزی

همه آفت کشها و مواد شیمیایی مصرفی در کشاورزی برای انسان و سایر حیوانات و محیط زیست سمی هستند. بنابر این برای کاهش خطرات این مواد و حفظ سلامتی خود، لازم است کشاورزان عزیز به این نکات توجه کرده و آنها را در هنگام کار مورد توجه قرار دهند:

۱- بر روی ظروف حاوی این مواد سمی حتماً بایستی با حروف درشت و به زبان فارسی کلمه حشره کش و یا علف کش نوشته شده و علامت خطر بر روی این ظروف زده شده باشد.

۲- اگر مواد شیمیایی که می خرید در ظروف بزرگ بسته بندی شده اند و شما مجبور هستید که آنها را برای مصارف در زمانهای مختلف به ظروف دیگری غیر از ظرف اصلی آنها تقسیم کنید. اولاً از ظروف فلزی درب دار و محکم برای ذخیره سازی مجدد آنها استفاده کنید. و ثانیاً آنها را در فضاهای درون خانه و اتاقهای محل سکونت نگهداری نکنید و در جایی امن و کم دای دارای قفل و به دور از مواد غذایی و آشامیدنی نگهداری کنید.

۳- قبل از اینکه برای خرید سم اقدام نمایید. بررسی کنید آیا روش ها و راه حل های دیگری غیر از استفاده از سموم و آفت کشها برای مبارزه با آفت وجود دارد و یا خیر؟ برای این منظور می توانید از راهنماییهای کارشناسان و مروجین کشاورزی بهره ببرید.

۴- در صورتیکه راه حلی غیر از استفاده از سم وجود ندارد. سعی کنید از آفت کشهای ایمن تر و با سمیت کم و سموم مجاز استفاده کرده و در تعیین نوع سم و مقدار مصرف آن با توجه به نوع آفت از راهنمایی های کارشناسان کشاورزی استفاده کنید.

۵- هرگز از سموم و آفت کشهای غیر مجاز که به وفور در مراکز فروش سم موجود است استفاده نکنید.

۶- هرگز خودتان بدون نظر کارشناسان کشاورزی اقدام به ترکیب ۲ و یا چند سم برای افزایش اثر آنها با یکدیگر نکنید. چون این مخلوط ممکن است خطرات بهداشتی بسیار شدیدی برای خودتان و یا مصرف کنندگان آن محصول و محیط زیست بدنال داشته باشد.

۷- در هنگام سمپاشی حتماً از وسایل حفاظت فردی مناسب شامل لباس کار، چکمه، دستکش حفاظتی، عینک ایمنی و ماسک مناسب استفاده کنید.

۸- زخم های موجود در دستها و یا نقاط باز بدن می توانند جذب سم را افزایش بدهند. بنابراین در این مواقع از وسایل حفاظت فردی مناسب مثل دستکش استفاده کنید.

کهنه نرگس حسینی

همراه خون دماغ، استفراغ خونی، ملنا (مدفوع خونی در اثر خونریزی در دستگاه گوارش) و خونریزی رحمی می باشد.

روش تشخیص:

در هفته اول بیماری و در مرحله تب می توان با نمونه گیری از خون ویروس را جدا کرد، همچنین می توان ویروس را از نمونه های بافتی مثل بافت کبد، طحال، کلیه، غدد لنفاوی جدا کرد. بوسیله آزمایشهای سرمی نیز می توان به جستجوی آنتی بادی پرداخت.

درمان:

اساس درمان حمایتی است و شامل تنظیم آب و الکترولیت و درمان اختلال انعقادی درون رگی پیش رونده است. درمانهای اختصاصی توسط پزشک انجام می شود.

راههای پیشگیری از بیماری:

۱- آموزش به مردم در ارتباط با مخاطرات بیماری، راههای انتقال بیماری و راههای حفاظت شخصی.

۲- نظر به وفور و پراکندگی ناقل بیماری که کنه می باشد، سمپاشی دام و اماکن دامی با استفاده از مواد کنه کش و مسدود کردن درزها و سوراخهای جایگاه دام اقدام مؤثری جهت پیشگیری است.

۳- افرادی که با دام سروکار دارند (دامپروران) با بکار

بستن اقدامات عملی در جهت حفاظت فردی برای جلوگیری از گزش کنه یا تماس با ترشحات و خون دام شامل استفاده از پیراهن آستین بلند، شلوار بلند، چکمه و دستکش در هنگام تماس با دام، تعویض لباس پس از تماس با دام و شستشوی آنها از بیماری پیشگیری می کنند.

۴- استفاده از وسایل ایمنی در هنگام ذبح دام (کشتارگاه ها) شامل کلاه، عینک، ماسک، روپوش، پیشبند پلاستیکی، دستکش و چکمه.

۵- جلوگیری از نقل و انتقال حیوانات مبتلا به بیماری همچنین جلوگیری از ورود دامهای آلوده از کشورهای آلوده همجوار.

۶- رعایت احتیاط همه جانبه کسانی که با افراد بیمار یا مظنون به بیماری تماس دارند (کارکنان مراکز درمانی) در مورد وسایل و کلیه ترشحات و خون بیمار.

۷- بستری نمودن به موقع بیماران مشکوک به تب کریمه کنگو و رعایت احتیاط همه جانبه نکات فنی و علمی توسط پرسنل درمانی.

ویروس عامل بیماری در برابر حرارت و شرایط اسیدی مقاومت کمی دارد و در دمای ۶۵ درجه سانتیگراد پس از ۳۰ دقیقه از بین می رود. لذا پختن گوشت یا پاستوریزه کردن شیر باعث از بین رفتن ویروس می گردد. به

همین سبب توصیه می شود گوشت به خوبی پخته و شیر به صورت پاستوریزه مصرف گردد. محیط اسیدی ایجاد شده پس از جمود نعشی ویروس را از بین می برد.

شستشوی محل ذبح دام و ترشحات آن با صابون و مایعات شستشو دهنده ویروس را از بین نمی برد و تنها قدری آن را غیر فعال می کند. برای از بین بردن ویروس می توان از محلول یک درصد هیپوکلریت سدیم استفاده کرد.

تب کریمه کنگو

تب خونریزی دهنده کریمه- کنگو (CCHF) یک بیماری ویروسی است که به دلیل وقوع اولیه آن در کریمه واقع در اتحاد جماهیر شوروی سابق و متعاقباً در کنگو واقع در آفریقا به این نام مشهور شده است.

این بیماری از بیماریهای ویروسی قابل انتقال بین انسان و حیوان می باشد.

با توجه به آلودگی نسبتاً بالا و پایدار دامهای استانهای مختلف کشور، تب خونریزی دهنده کریمه کنگو در کشور یک بیماری انزوتیک محسوب می شود و لذا دامپزشکان، کارکنان بهداشتی و سایر گروههای شغلی در معرض خطر باید ضمن آگاهی از وجود این بیماری از راههای پیشگیری و کنترل آن آگاهی لازم را داشته باشند.

راههای انتقال ویروس:

۱- انتقال از راه گزش کنه آلوده به ویروس، زیرا تماس و له کردن کنه با دست انجام می گیرد.

۲- انتقال از طریق تماس با خون و بافتهای آلوده انسان و حیوان بیمار

تعداد عمده ای از موارد بیماری در کسانی رخ داده است که در صنعت دام نقش داشتند که از جمله می توان کشاورزان، کارکنان کشتارگاهها، دامپروران، قصابها و دامپزشکان را نام برد (احتمال تماس با دام بیمار). تماس با خون آلوده به

ویروس (حیواناتی که ویرمی دارند) و یا تماس با بافتهای آنها (زنان خانه دار که گوشت را تکه تکه می کنند) بخصوص اگر در دست خود خراشی داشته باشند. همچنین عفونت تب کریمه کنگو در پرسنل بیمارستان و مراکز درمانی و آزمایشگاهی که با خون و ترشحات آلوده و بافتهای آلوده سروکار داشته اند نیز مشاهده شده است. (احتمال تماس با انسان بیمار).

تاکنون موردی مبنی بر انتقال بیماری از راه خوردن گوشت یا لبنیات گزارش نشده است و توصیه می شود گوشت پس از کشتار دام، ۲۴ ساعت در دمای یخچال نگهداری و سپس مصرف شود.

۳- پشم چینی گوسفند (گوسفند به عنوان مخزن ویروس)

علائم بیماری:

دامها بندرت علائم کلینیکی نشان می دهند و در اثر عفونت خونی ویروسی تب به مدت یک هفته در دام دوام می یابد و گهگاهی در حالت حاد خونریزی در مخاطات و یا پر خونی دیده می شود و پس از یک هفته دام بعنوان ناقل بیماری ویروس را از خود دفع می کند.

این بیماری در انسان به صورتهای حاد، تحت حاد و خفیف یا فرم مخفی گزارش شده است در فرم حاد پس از عفونت خونی ویروس علائم تب و سردرد، درد عضلانی، لرز، گلودرد، تهوع و استفراغ، اسهال، پر خونی ملتحمة چشم و حساسیت به نور دیده می شود و بین روزهای سوم تا ششم از شروع علائم، دانه های قرمز جوش ماندی در سطح بدن بخصوص روی سینه و دست و پا و مخاطات بدن (دهان) ایجاد می شود. در فرم شدید در اثر شدت بیماری لکه هایی خونریزی در زیر پوست مشاهده می شود که به

آفتاب‌دهی خاک

● سپس آبیاری عمیق انجام دهید و پس از گاورو شدن سطح آن را کاملاً تسطیح نمایید.

● در این مرحله ورقه‌های پلاستیکی پلی اتیلن شفاف را روی خاک پیوشانید به طوری که سطح خاک با پلاستیک در تماس باشد و هیچ فضایی بین سطح خاک و ورقه‌های پلاستیک وجود نداشته باشد.

● بهترین زمان آفتاب دهی در طول گرم‌ترین ماه‌های سال است که معمولاً از اوایل تیر ماه تا واسط مرداد ماه می‌باشد.

● مدت آفتاب دهی بستگی به میزان دمای ایجاد شده زیر پلاستیک داشته و از حداقل ۴ هفته تا ۶ هفته متغیر است. پس از آفتاب دهی پلاستیکها را جمع آوری نموده و بدون نیاز به شخم در زمان مناسب اقدام به کاشت محصول می‌نمایند. در نتیجه آفتاب دهی و گرم شدن بیش از حد خاک بسیاری از عوامل بیماریزای قارچی، باکتریایی، نماتدها و علف‌های هرز از بین می‌روند و در اغلب شرایط تولید محصول نیز بالا می‌رود. نتایج مطالعات نشان داده است آفتاب دهی مانع از جوانه زنی بذر و رشد علف هرز گل جالیز و باریک برگ‌های یکساله و چند ساله می‌شود. همچنین استفاده از این روش در صیفی جات و محصولات جالیزی پژمردگی ورتیسلیومی و فوزاریومی، پوسیدگی ریشه فیتوفترایی، مرگ گیاهچه ریزکتنوبایی و نماتدهای ریشه گرهی را کنترل می‌کند که در نتیجه باعث افزایش رشد و عملکرد محصول می‌شود.

خاکری استفاده می‌شود روشی ساده، مطمئن و جایگزینی مؤثر می‌باشد. این روش حتی در منازل و کشت‌های تولید سبزی که علف‌کش‌های مناسبی در دسترس نیست می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. تکنیک آفتاب دهی به بیان ساده عبارتست از پوشانیدن خاکهای آلوده به عوامل بیماریزا با ورقه‌های پلاستیک شفاف بطوریکه گرمای خورشید در زیر پلاستیک جمع شده و

تکنیک آفتاب دهی خاک یکی از راههای مؤثر در مدیریت آفات و بیماریهای خاکزاد است.

دمای خاک به اندازه کافی بالا برود که در نتیجه بذر علف‌های هرز و عوامل بیماریزای گیاهی از بین می‌رود. کاربرد این روش بیشتر در مناطقی است که دارای تابستانهای گرم می‌باشند.

روش اجرای آفتاب دهی خاک بشرح زیر است:

● قبل از آفتاب دهی علف‌های هرز و بقایای گیاهی موجود را جمع آوری نموده تا از تولید بذر جلوگیری شود.

● کود حیوانی به میزان ۴۰ تن در هکتار به خاک اضافه نموده و شخم بزنید و کاملاً با خاک مخلوط کنید.

یکی از مشکلات اساسی کشاورزان کنترل نماتدهای پارازیت گیاهی، عوامل بیماریزای گیاهی و خاکری و بعضی از علف‌های هرز می‌باشد. استفاده از روشهای کنترل مانند ارقام مقاوم، تناوب زراعی و آفت کش ها معمولاً روش‌های کارآمدی برای کنترل آفات مخرب نیستند. بنابراین استفاده از سایر روشها با توجه به مشکلات ناشی از آفت کشها و توجه روزافزون به کشاورزی ارگانیک از ضروریات است. یکی از راههای مؤثر در مدیریت آفات خاکزاد استفاده از تکنیک آفتاب دهی خاک یا Soil solarization است. این روش بدلیل استفاده نکردن از مواد شیمیایی و تولید محصول ارگانیک مورد توجه دوستداران محیط زیست بوده و در بسیاری از کشورهای پیشرفته به عنوان یک روش مطمئن جهت

کنترل علف‌های هرز، قارچها، نماتدها و برخی از آفات پذیرفته شده است و در حال حاضر آفتاب دهی پیش از کاشت جایگزین کنترل شیمیایی شده و یا به طور فعال در برنامه‌های مدیریتی تلفیقی IPM در گلخانه ها و مزارع کاربرد دارد. متأسفانه آفتاب دهی خاک در کشورهای در حال توسعه به عنوان بخشی از عملیات کشاورزی رایج نشده است که شاید دلیل آن فقدان آگاهی عمومی کشاورزان از ارزش آفتاب دهی باشد. آفتاب دهی در مقایسه با سموم شیمیایی، آفت کش‌های گران قیمت و تناوب زراعی طولانی مدت که در حال حاضر برای کنترل تعدادی از آفات

ماہی کیور معمولی

مشخصات ظاهری: بدنی پهن، فلس‌های درشت که در انتهای فلس‌ها دارای یک خال سیاه رنگ است رنگ ماهی در دو طرف زرد طلایی و در پشت تیره است، باله‌ها تیره هستند ولی باله دمی گاهی نارنجی یا قرمز رنگ است، از علائم مشخصه این ماهی داشتن بدنی پهن و یک باله پشتی ممتد و دارای دو جفت سیلک در اطراف دهان، می‌باشد.

تغذیه کیور:

دستگاه گوارش آن نسبتاً ساده و فاقد معده مشخص است، این ماهی همه چیز خوار و عمدتاً از جانوران کف زی، گیاهان، مواد غذایی پوسیده بستر و کلیه موجودات زنده ای که در لابلای لجن و کف استخر زندگی می کنند مانند کرمها، لارو حشرات و... تغذیه می کند همچنین با غذاهایی مانند جو و گندم و حبوبات خیسانده شده مانند سبوس مخلوط با آرد (خمیری) ضایعات غذای انسان، کنجاله سویا و پنبه دانه و کنسانتره مخصوص ماهی می توان به صورت دستی ماهی کیور را تغذیه نمود.

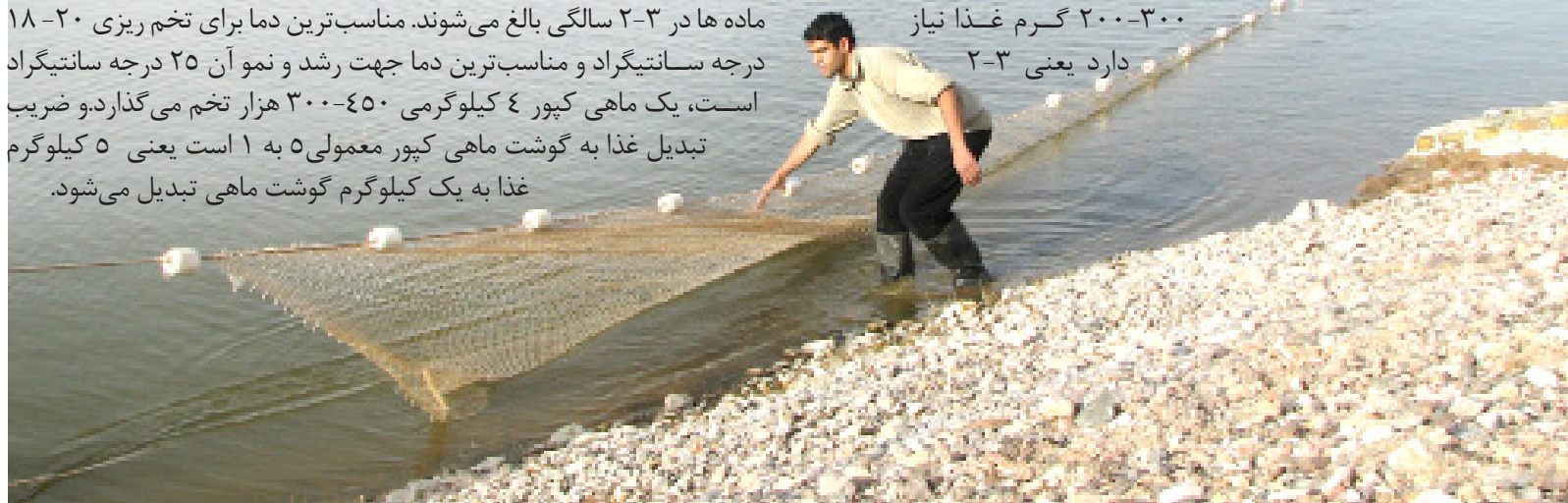
میزان غذای دستی برای این ماهی در استخر بستگی به دمای آب، تعداد ماهی و وزن آنها دارد، برای مثال اگر شما در استخری ۱۰۰۰ قطعه بچه ماهی با وزن ۱۰ گرم داشته باشید کل وزن ماهی شما در استخر (۱۰۰۰×۱۰=۱۰۰۰۰) با ۱۰ کیلوگرم ماهی است.

این مقدار ماهی اگر دمای آب استخر شما ۲۰-۱۵ درجه سانتیگراد باشد معادل ۳۰۰-۲۰۰ گرم غذا نیاز دارد یعنی ۳-۲

درصد وزن ماهیان و اگر دمای آب استخر شما ۲۷- ۲۰ درجه سانتیگراد باشد، معادل ۵۰۰- ۴۰۰ گرم غذا یعنی ۵- ۴ درصد وزن بدن کل ماهیان کپور معمولی غذا نیاز دارد شما می‌توانید جهت تعیین میزان دمای آب از یک دماسنج استفاده کنید، بهتر است مقدار غذای روزانه را در ۲ وعده به ماهیان بدهید، شما با کنترل میزان غذای داخل تشتها می‌توانید، نیاز واقعی ماهیان را تخمین بزنید البته ۲ ساعت بعد از قرار دادن تشت در داخل استخر.

همیشه در هنگام غذا دهی ماهی به شرایط زیر توجه کنید:

- زمانی که آب سرد می‌شود در کمتر از ۱۵ درجه سانتیگراد غذا دهی نکنید و زمانیکه آب در دمای ۲۵ درجه سانتیگراد است غذای بیشتری بدهید، در تغذیه با سبوس همیشه ۲ قسمت سبوس را با ۱ قسمت آرد مخلوط و به ازای هر ۱۰ کیلوگرم از این مخلوط ۲ مشت خاک رس به آن اضافه کنید و بصورت خمیر درآورده و در تشت به ماهی بدهید.
- دانه غلات را ۱۲ ساعت قبل در داخل کیسه خیسانده و بعد به ماهیان بدهید.
- مواد غذایی داده شده عاری از هر گونه فساد و کپک زدگی باشد.
- همیشه در ساعات معین به ماهیان غذا بدهید مثلاً ۸ صبح و ۴ بعد از ظهر
- جهت رشد بیشتر و کیفیت بهتر گوشت ماهی هنگام استفاده از سبوس می‌توانید مقداری پودر ماهی یا سویا به آن اضافه کنید.
- یاد آوری می‌گردد که در آب و هوای گرم و معتدل نرها در ۲-۱ سالگی و ماده‌ها در ۳-۲ سالگی بالغ می‌شوند. مناسب‌ترین دما برای تخم‌ریزی ۲۰-۱۸ درجه سانتیگراد و مناسب‌ترین دما جهت رشد و نمو آن ۲۵ درجه سانتیگراد است، یک ماهی کپور ۴ کیلوگرمی ۴۵۰-۳۰۰ هزار تخم می‌گذارد. و ضریب تبدیل غذا به گوشت ماهی کپور معمولی ۵ به ۱ است یعنی ۵ کیلوگرم غذا به یک کیلوگرم گوشت ماهی تبدیل می‌شود.

جدول مسابقه

خوانندگان محترم:

لطفاً رمز جدول که از حروف خانه‌های شماره دار بدست می‌آید به آدرس ذیل برای ما ارسال دارد.

								1
					1	6		2
					7			3
4								4
				2				5
			8					6
							5	7
						3		8

۱. از راه های انتقال بیماری تب کریمه کنگو تماس با ... آلوده انسان یا حیوان بیمار است.
۲. کاهش این ماده در جوانه پسته محرک فرایند ریزش جوانه گل است.
۳. تنظیم دور آبیاری به همراه محلولپاشی راهکاری عملی برای جلوگیری از ... جوانه گل پسته است.
۴. از راه های موثر در مدیریت آفات خاکزاد استفاده از تکنیک ... خاک است.
۵. حداقل زمان آفتابدهی خاک ... ماه است.
۶. ریزش جوانه گل درختان پسته در این ماه شروع می شود.
۷. زخم های موجود در دست ها و نقاط باز بدن ... سم را افزایش می دهد.
۸. بالاترین میزان ... خوراک گاوها پنجاه درصد می باشد.

آدرس: یزد-بلوار دانشجو-سازمان جهاد کشاورزی- مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

برندگان شماره قبل: فاطمه خدا بخشی از طبرس
محمدعلی هاتفی از اردکان
(شماره تماس: ۶۱۱۳۳۸۷ آقای محمدرضا سلطانی)

پیام ترویج

فصلنامه آموزشی، ترویجی
سازمان جهاد کشاورزی استان یزد
سری جدید - شماره دوم - تابستان ۱۳۹۱

به کوشش:
اداره رسانه‌های آموزشی
مدیریت هماهنگی ترویج
کشاورزی یزد
آدرس: یزد - ابتدای بلوار
دانشجو-سازمان جهاد کشاورزی
استان یزد

صندوق پستی ۴۴۹۱۳ - ۸۹۱۶۷
نسخه الکترونیک در سایت:
www.jky.ir